

VOL. XIII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਕਾਨੂੰਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਅਪੀਲੈਟਸ

ਬਨਾਮ

ਮੋਹਬਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1955 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 95(ਪੀ)

ਤਿਆਗ—ਇਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਨਰ-ਤਿਆਗ—ਦਾ ਸਬੂਤ—ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਓਨਸ—ਜਿਸ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ—ਰਿਵਾਜ—ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ—ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ 'ਤਿਆਗ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੰਮ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮੀਦ, ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਬਜਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੋਜਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਿਆਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਗ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਤੱਤ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ। ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਗਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਸਵੈਇੱਛਤ, ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ

ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜ਼ਬਰ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ; ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ , ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ -ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ -ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇੱਕ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਿਆਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ -ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗੈਰ-ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਲ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ , ਇੱਕ ਗੈਰ-ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਲੇ -ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਤਿਆਗ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਾਹਰੀ ਐਕਟ ਤਿਆਗ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਖੇਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸੀਨ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਤਿਆਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ , ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿਆਗ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ , ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ , ਅਜਿਹੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿੱਥੇ ਸੰਪੱਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿ -ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤਿਆਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਧਿਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

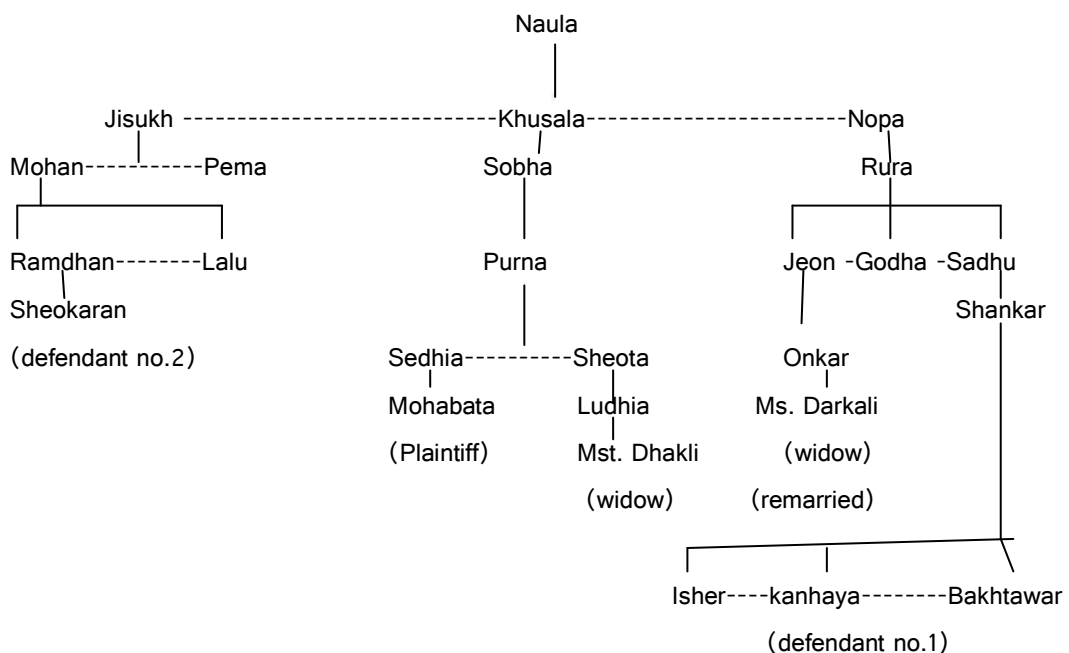
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਫਿਰ ਪਤੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ , ਸੰਗਰੂਰ, ਕੈਂਪ ਨਾਰਨੈਲ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 13 ਦਸੰਬਰ 1954, ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਨਾਰਨੈਲ, ਮਿਤੀ 27 ਜੂਨ 1950, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ।

ਡੀ ਸੀ ਗੁਪਤਾ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਰੀਡਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਨਾਬਾਲਗ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ-ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ , ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:-

ਮੁਹੱਬਤਾ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਈਸ਼ਰ , ਕਨੂੰਈਆ ਅਤੇ ਬਖਤਾ ਜੰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 1962 ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਅੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਮਨੇਟਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਜੋ ਪਿੰਡ ਅੰਤਰੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਜਾਂ ਦਸ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਓਕਰਨ ਜੋ ਤੀਜੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਨੋਲਾ ਤੋਂ ਆਮ ਪੂਰਵਜ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ, ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮੁਹੱਬਤਾ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਢਕਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਈਸ਼ਰ ਆਦਿ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਅਤੇ ਸ਼ਿਓਕਰਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ . 2। ਮੁਦਈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ-ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਢਕਲੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੇਰੇਵਾ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ-ਹਿਤ ਜੋ ਮੁਹੱਬਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਦਈ ਜਿਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਓਕਰਨ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਉਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਓਕਰਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵੰਸ਼ ਸਹੀ ਹੈ
- (2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ 1962 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (4) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- (5) ਕੀ ਤੇਹਫੇ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।
- (6) ਕੀ ਸ਼ਿਓਕਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਗੈਰ -ਹਾਜ਼ਰ

ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ , ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦੇ ਨੰ : 2, 3 ਅਤੇ 4 ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ : 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਮੁਹੱਬਤਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਮੁੱਦੇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਕੱਠੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਤਿਆਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ , ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਿਆਗ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿਆਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਤਿਆਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ . 1 ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਆਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਤਿਆਗ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੰਮ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ , ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮੀਦ, ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਰਹਿ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤਿਆਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤਿਆਗ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹਨ , ਅਰਥਾਤ, ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਤੱਤ ਇੱਕਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲਕੀ ਹੈ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ , ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਤਿਆਗ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਸਵੈਇੱਛਤ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ , ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜ਼ਬਰ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ - ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ - ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਤਿਆਗ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇੱਕ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਿਆਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ - ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੈਰ -ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਲ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ , ਇੱਕ ਗੈਰ-ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਤਿਆਗ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਾਹਰੀ ਐਕਟ ਤਿਆਗ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਖੇਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦਾਸੀਨ

ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਤਿਆਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ, ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿਆਗ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਤਿਆਗ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਾਹਰੀ ਐਕਟ ਤਿਆਗ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਖੇਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਤਿਆਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ, ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿਆਗ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਤਿਆਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ 1958-59 ਬਿਕਰਮੀ ਦੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ 1 ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੂਰਵਜ, ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਸੇਧੂ, ਗੋਧਾ ਅਤੇ ਜੀਓਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ਰੂਰਨ, ਭਾਵ, ਉਜਾੜਨ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 25 ਚੇਤ, 1959 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ, ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 39 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਸੇਧੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਓਲਾ ਪੁੱਤਰ ਪੂਰਨਾ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ

ਸੇਧੂ, ਗੋਧਾ ਅਤੇ ਜੀਓਨਾ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਧੀਆ ਆਦਿ 1940 ਬਿਕਰਮੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। 24 ਭਾਦੋਂ, 1960 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੇਢੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ੀਓਲਾ ਪਿੰਡ ਮਨੇਟਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਕੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਤਿਆਗ' ਸੀ।

25 ਭਾਦੋਂ, 1960 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ, ਇੰਤਕਾਲ ਨੰ: 164

ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ, ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਸੇਧੂ ਅਤੇ ਜੀਓਨਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੂਰਵਜ, ਰਾਮ ਧਨ ਅਤੇ ਲਾਲੂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਚਾਚਾ, 1934 ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ (ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜ) ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 18 ਮੱਘਰ, 1992 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਸੇਧੀਆ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੁਹੱਬਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਢੱਕਲੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਢੱਕਲੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਲ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਜੋਂ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ 22 ਤਰੀਕ 1986 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਕਰ ਪੁੱਤਰ ਈਸਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਭਾਦੋਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ 1986 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਐਗਜ਼ਿਬਿਟ ਪੀ. 11, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਈਸ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੁਰਖੇ, ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਚਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 4 ਈਸ਼ਰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੱਬਤਾ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਉਸ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਪਿੰਡ ਮਨੇਟਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 200 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਡੀ 4 ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸੇਧਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੀਓਲਾ ਪੁੱਤਰ ਪੂਰਨਾ ਨੂੰ 1936 ਬਿਕਰਮੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੂੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਸੇਧੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੀਓਨਾ। ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਖੰਡਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਅੰਤਰੀ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਮਨੇਟਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਉਪਭੋਗਤਾ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਸੰਦ

ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ , ਅਜਿਹੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿੱਥੇ ਸੰਪੱਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਵੀਡੀਓ ਕਿਰਪਾ ਬਨਾਮ ਜੀਵਾ (1) ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ ਦੇ ਬਾਅਦ, (2) ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੈਬਰਟਸਨ ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।"

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਹੈ , ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਚੰਦਰ ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤਾ ਮੁਦਈ ਨੇ ਗਵਾਹੀ -ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਢੱਕਲੀ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਢੱਕਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਪਤੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ , ਪੈਰਾ 32 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਜਾ ਸ਼ੇਅਰ ਢੱਕਲੀ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਸ਼ਿਓਕਰਨ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ 1960 ਬਿਕਰਮੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। (ਵੀਡੀ ਇੰਟਰਕਾਲ ਨੰ. 164)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ , ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ , ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ

ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।
ਆਰ.ਐਸ.

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।